

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

***Turen fra Nuuk til Ilulissat, foregik i 1994. En tur på små 600 sømil ,
i en 22 fods Nordcapp Comtesse, en helt ny Volvo Penta 230 hk
Dieselmotor, medsejlende ualmindeligt slidt oversigts søkort,
en helt ny Shipmate navigator med ca. 4 siders
manual, et kompas der knapt kunne vise os
hvor nord og syd var og så højt humør.***

Madses Nordcapp Comtesse 22 fod.

Jeg skulle flyve hjem fra Nuuk ugen efter Mads, min brors svoger spurgte om jeg ville hjælpe med at få hans båd, en Nordcapp komtesse på 22 fod sejlet til Ilulissat, Jakobshavn fra Nuuk.

Med på turen skulle Mads, hans viv Susanne, Aqqalu (Aqqalu) betyder lillebror til storesøster) han skulle sættes af i Asiat, Egedesminde, hvor han skulle være betjent og undertegnede, der skulle fungere som en form for lods, fransk kok og ungmand.

Jeg havde billet til turen hjem, men ville jo gerne opleve den ca. 600 sømils tur nord på, så jeg fik lavet billetten om så den gjaldt fra Ilulissat til København og jeg fik endda 5 kr. tilbage.

Mads havde til lejligheden fået lagt en hel ny Volvo Penta, 230 hk motor i og samtidig havde han købt en Shipmate navigator. (satellit) navigator, men ikke installeret den og den medfølgende antenne, det gjorde jeg . Der fulgte også en A 4 manual på knap 100 sider. Jeg fik læst installeringsvejledningen og efter den var installeret, fandt jeg ud af at finde satellitterne på den og fangede 3. Det var det.

Lille fyr med mange knapper og en stor tvk manual.

Volvo Penta D4-230 H685A

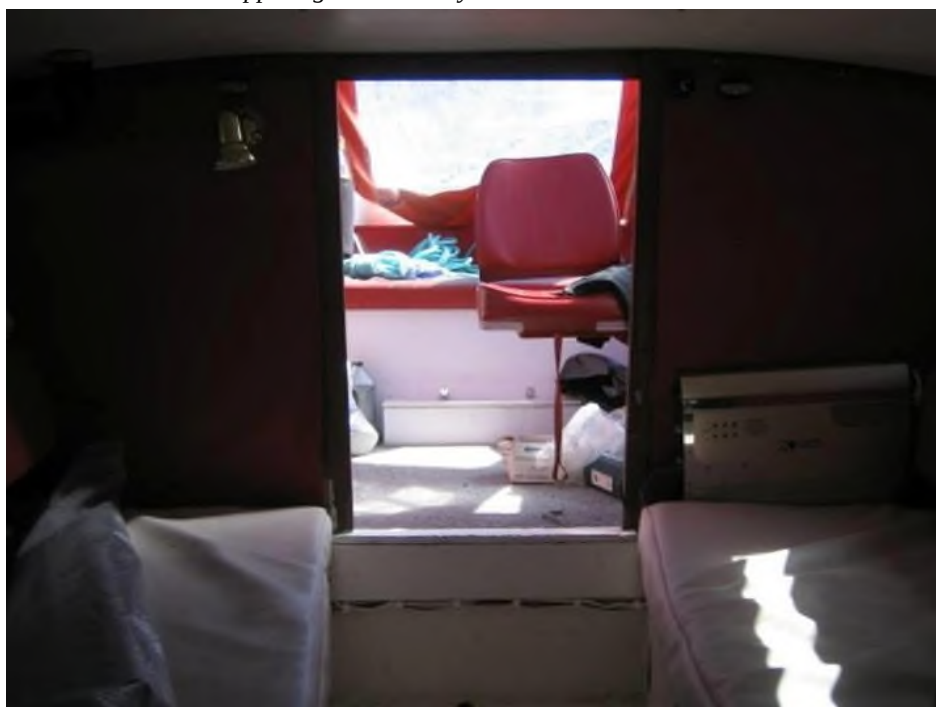
Volvo Penta D4-230 H68A.

Som sagt var det en lille 22 fods båd, der ud over ovennævnte indeholdt toilet (en spand), kabys (en primus) og en lille gryde og Webasto oliefyr, der gav varme når den ellers gad. Af komfort for besætningen var der skipperens stol, en bænk til 2 og maskincasingen (oven på maskinen.)

Af navigationsudstyr havde vi ovennævnte, et lille kompas, ekkolod, VHF radio og et stort gammelt søkort bukket og foldet et hav af gange, så det var meget slidt. Top, agter og sidelys, der som regel virkede og et anker med tilhørende tovværk.

Skipper og vivens "kahyt" Døren kunne lukkes.

Inde fra skippers kahyt, agter ud.

"Agestedet" og det gamle slidte søkort ser man tv.

køje oven over maskinen, der var altid varmt. Aqqalu lå på dørken nede på dørken ved siden af mig på en luftmadras, der var ikke andre steder hvor han kunne ligge udstrakt.

Den gamle maskine før den blev byttet ud med den nye Volvo Penta 230 hk.

Dette foto er fra en båd jeg fandt på nettet, altså ikke Madses, den var hvid med orange kaleche, men ellers nøjagtig ens.

Ud over ovenstående skulle vi havde rifler med, hvis nu der skulle dukke en sæl op eller en nysgerrig isbjørn.

Svær kalibred Carl Gustav som Mads havde haft siden han var dreng og Aqqalu havde også sin egen. Det bestod af tørret torsk, tørret hvalkød, tørret rensdyrkød, mattak, som er hvalhud fx fra hvidhval. Mattak består af hud og spæk og er en grønlandsk delikatesse og spises rå evt. med et lille drys aromat. Det smager lidt hen af nøddekerner, fantastisk. Nogle dåser torskelever, spises til det tørrede hvalkød. Flere dåser gule ærter, forløren skildpadde og skipperlabskovs og nogle pakker kartoffelmos, en røget laks, franskbrød og rugbrød samt små pakker rosiner. En flaske Gammel Dansk og et "par" øl.

Efter en god vejrmedling, fyldt dieseltank plus 40 ltr. I reserve og 20 ltr. drikkevand skulle vi sejle. Hvad fanden vi havde glemt at købe Nescafe, dåseåbner og spiseskeer og så ville Susanne også lige havde en ltr. flyfrisk mælk. Da den kostede 30 kr.-----altså for en ½ ltr.

Efter vi havde sagt farvel dampede vi A ud af Godthåbsfjorden og satte kursen syd øst over mod nordlandet hvor der var muligt at komme igennem nordlandet ved Kangeq hvis man var lokalkendt, for at spare flere timers sejlads ud om sydlige Nordland.

Kursretningen. Fra Nuuk igennem Nordlandet ved Kangeq og videre nord på.

Vi overvejede at sejle ind til Kangeq for at se den forladte bygd, men det droppede vi for på den anden side af Nordlandet ude i Davisstrædet var vi i ukendt farvand og vi risikerede det blev mørkt inden vi kom klar af land.

Sejladsen gennem det smalle stræde gik godt selv om vi ikke havde meget vand under kølen og faktisk kunne røre begge fjeldsider med hænderne, men det gik uden at få ridset siderne.

Oversigtskort med afg. Nuuk, Kangeq, gennem nordlandet op mod Atammik og Napasoq.

Vel ude af strædet satte vi kursen nordpå. Vejret var klart med en halv frisk vind fra nord og vi valgte at gå ind til Atammik for at lave mad og spise. Atammik er en lille bygd med 215 beboere. Den ligger ved udmundingen af Fiskefjorden.

Atammik fra søsiden.

Isbjørne skudt ved Atammik

Ørredfiskere måtte søndag skyde en isbjørnemor med to unger, da de kom for tæt på deres teltlejr, og ikke var til at skræmme væk. Kødet får institutionerne i Nuuk glæde af.

Artikel og foto er fra Sermitsiaq.AG.

Man har altid våben med når man færdes i naturen. Også når det kun er fiskeri. Efter et par timer satte vi igen kursen nordpå og efter få timer havde vi bygden Napasoq tværs. Bygden har knapt 100 indbyggere og en grim historie men også en god.

Med sin nuværende beliggenhed blev det nye Napasoq oprettet i 1865, efter de fleste beboere i det gamle Napasoq, der var beliggende på øen Nunako få hundrede meter sydligere, omkom på grund af hungersnød i vinteren året før. Beboerne havde derfor ikke

lyst til at blive boende på stedet, og man flyttede og bosatte sig på bygdens nuværende sted.

Bygden var i 1960'erne til op i 1990'erne en driftig fiskeribygd, hvilket skyldes den privatejede fiskefabrik, opført af fiskeeksportør Frede Sørensen fra Esbjerg. Fabrikken blev egentlig opført efter en tragedie længere sydpå: Hvalfangerstationen Tovqussaq, beliggende på øen Langø, 12 sømil (ca.22 km) og 5 sømil (9 km) nord for bygden Atammik (tidligere Atangmik) som er den sydligste bygd i Maniitsoq Kommune, blev oprettet i 1800-tallet, men senere i 1930'erne blev stedet til et fiskeriindhandlingssted, ejet af fiskeeksportør Claus Sørensen fra Esbjerg.

I 1962 nedbrændte hele fabrikken total til grunden og stedet blev opgivet. Fabrikken var på daværende tidspunkt ejet af KGH (Kongelige Grønlandske Handel).

Omkring midten af 1960'erne blev den private fiskefabrik, som også havde en meget stor frysekapacitet, opført af Frede Sørensen, søn af Claus Sørensen, og Napasoq blomstrede op med et indbyggertal på omkring 250.

En af grundene hertil er sikkert den måde Frede Sørensen fik engageret bygdens fangere. Mange af dem var fattige og uden midler, men det rådede

F.S. bod på, for adskillige af bygdens fangere ville gerne ud at fiske, men kunne ikke låne penge til at komme i gang for, derfor fik adskillige fangere "Kvit og frit" udleveret en jolle og en påhængsmotor, mod at de blev trukket et vist beløb hver gang de indhandlede deres fangst på fabrikken, og i løbet af nogen tid var de selv ejer af jolle m.v. Mange af bygdens mænd og kvinder blev også ansat som arbejdere på fabrikken. På fabrikken blev der bl.a. indhandlet: Skællaks, torsk (både til saltfisk og frosne til filetter) samt rejer og stenbider, hvoraf der blev produceret kaviar af rognen. I 1979 blev der påbegyndt opførelsen af en ny kirke i tilknytning af den gamle. Den blev indviet d. 8. september 1980.

Kultur.

Napasoq har ellers i sine velmagts år haft meget fint besøg, idet Dronning Margrethe, Prins Henrik og de dengang "små" prinser, Frederik og Joachim, gæstede bygden d. 11. august 1982, i anledning af 1000 året for Erik den Rødes ankomst til Grønland. Der var bl.a. kaffemik i forsamlingshuset og senere pindemadder i vodbinderiet. 10

Ligesom Prins Henriks far, greve André de Laborde de Monpezat, har været gæst hos Frede Sørensen sammen med greve Adam Knuth fra Knuthenborg Safaripark.

Men fra engang i 1990'erne er det gået tilbage for bygden som nu (2009) har under 100 indbyggere.. Nu er det den sydligste bygd Atammik der er den største, med et indbyggertal i nærheden af Napasoq i dens velmagtsdage.

Social- sundhedsvæsen.

Bygdens børn undervises på "skolen", Napasup atuarfia, der havde 11 elever i 2004 fordelt på to klasser og med to lærere.

Jeg glemte næsten at fortælle min bror, Julie, Mads hans viv Susanne og undertegnede sejlede til Manitten for at besøge Julie og Susannes mor og far. Deres far var også den gang alvorligt syg og døde desværre også ikke længe efter. Da vi sejlede hjem til Nuuk igen blev der pludselig tåget og skipperen sammen med de andre blev enige om at gå ind til Atammik og håbe på tågen lettede. Jeg husker også datoen for besøget, det var den 21. juni dette år. Grønlands Nationaldag. Da de hørte min bror og jeg hed Poulsen var der ingen smalle steder for knapt halvdelen af bygdens beboere hedder også Poulsen.

Man bør tage sig i agt når man besejler grønlandske farvande, det gjorde denne kutter ikke, med følgende resultat.

På Grønland er der kraftig tidevand på 4 til 5 meter. Ved højvande kan skærene umiddelbart ikke ses, men ser man godt efter, kan man se vandets krusninger omkring dem og det afsløre dem.

På turen nordpå sejlede vi indenskærs når vi kunne, men blev det tåget gik vi til havs hvis vinden tillod det, ellers måtte vi ankre et sikkert sted. Indenskærs navigerede vi efter varder og meget få alm. sømærker.

Varde. (ikke byen :-)

(Grønlandsk sømærke) en varde og dem skal man rette sig efter, ellers kan man få en slem overraskelse. En anden varde, de 3 brødre er tre stendysser, der står i indenskærs ruten på den grønlandske vestkyst og i flere hundrede år har været et pejlepunkt for sejlene. Den grønlandske soløje-symbol i baggrunden. Den tv.

Varder fortæller hver især hvor man er og hvordan man skal passere dem. Nå vi må videre og vi sætter igen kursen nordpå til Maniitsoq på dansk Sukkertoppen, Slang Manitten.

Oversigtskort. Napasq og Maniitsoq.

Koordinater: 65°25'N 52°54'W (kort) Maniitsoq er en by i Vestgrønland med ca. 2.600 indbyggere. Maniitsoq er en af byerne i Qeqqata Kommune. Maniitsoq-området er kendt for sin ujævne overflade. Området er rigt på fisk og vildt, rensdyr og moskusokser. Om sommeren ses ofte store hvaler. Der er flere store fuglefjelde ved Maniitsoq. Det vigtigste erhverv er fiskeri og fangst med velfungerende fiskeindustri og anden fødevarerproduktion. De største vandkraftpotentialer i Grønland er beliggende nordøst for Maniitsoq ved Tasersiaq og Majoqqaq.

Maniitsoq ligger på det gamle grundfjeld i det sydlige Vestgrønland, som blandt geologer kaldes det Nordatlantiske kraton. Det er omkring tre milliarder år gammelt. Maniitsoq området er rig på mineraler blandt andet nikkel, kobber, sjældne jordarters metaller, niobium, uran, fosfat, guld, platin. Ædelsten og halvædelsten som diamant, rubin, granat, korund og Maniitsoq-sten (lapis lazuli). Fundet af en tre milliarder år gamle kraterstruktur (verdens ældste) ved Maniitsoq med en nuværende udbredelse på langt over 100 km i diameter blev offentliggjort i juni 2012. Ved Tupertalik findes verdens ældste karbonatit-intrusion som er tre milliarder og syv millioner år gammel. Maniitsoq er kendt for dets store alpine område som besøges af skientusiaster fra hele verden. Den 30. juli 2013 målt den højeste temperatur nogensinde i Grønland; 25,9 °C i Maniitsoq. Områdets historie kan opleves i byen lokale museum, Maniitsoq Museum.

Maniitsoq. (Sukkertoppen)

Maniitsoq er som sagt Susanne, hendes søster Julie og 2 brødre Jens og Oles fødeby og her bor deres mor og far. Vi fik en modtagelse som var vi kongelige, sikken en gæstfrihed. Vi kunne desværre ikke blive så længe for vejrudsigten lovede stille vejr, men heldig vis havde Susannes mor lavet sæl suaasat, på dansk sæl suppe, som efterfølgende blev en af mine livretter. Susanne fik også lidt proviant af sin mor. Ha ha, når jeg ser det billede kommer jeg til at tænke på Susanne når hun skulle tisse, måtte Aqqalu og jeg stikke hovederne ud af kalechen og lyne op, når hun var færdig sagde hun NU.

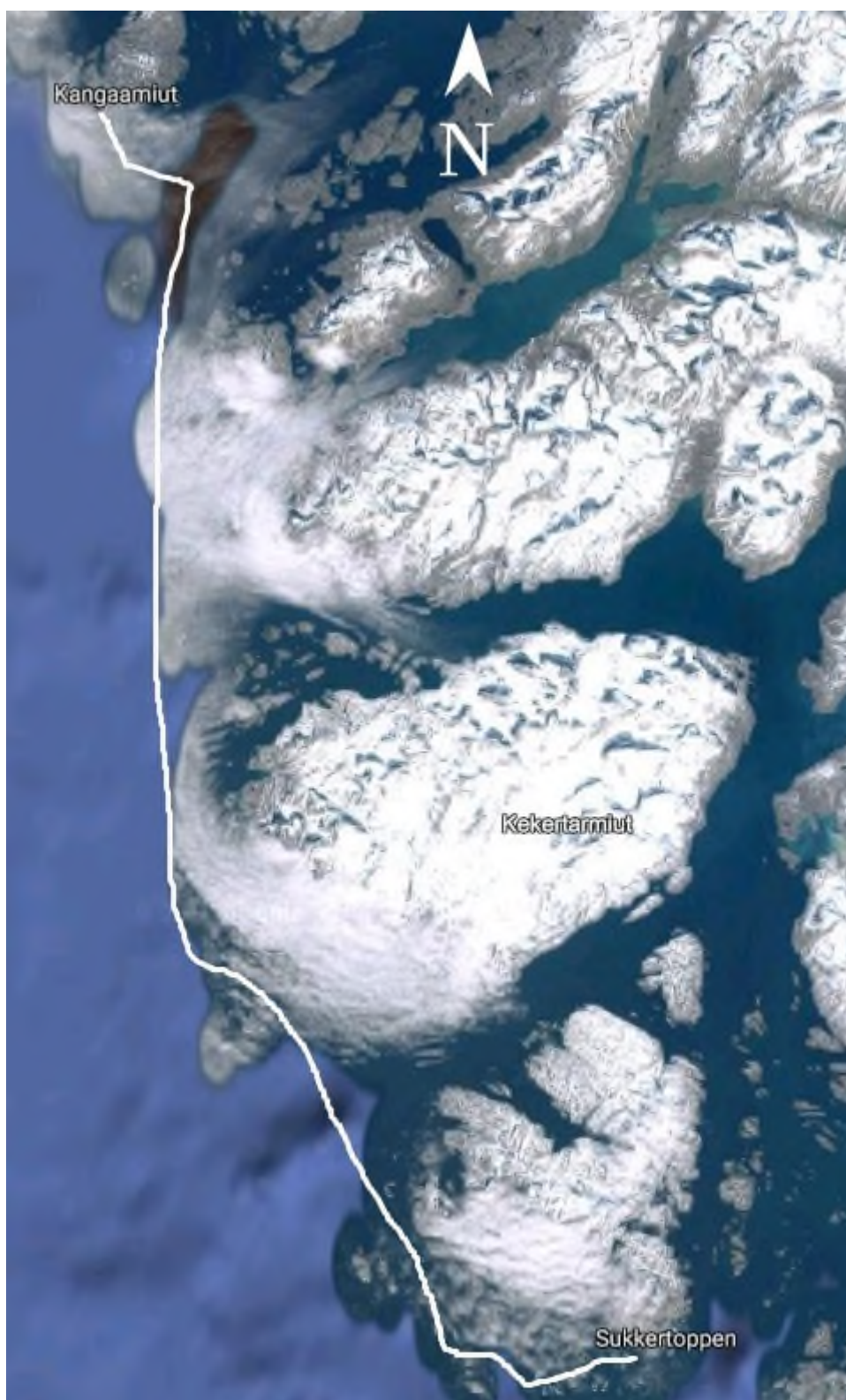

Provianten fra Susannes mor, hvalkød.

Susannes far var desværre syg og havde det ikke særlig godt, men alligevel havde vi ca. 2 dejlige timer hos dem før vi måtte sige tak for dejlig mad og farvel for denne gang og så var det nord på igen.

Farvel Manittoq.

Kursen blev sat op fra Maniitsoq (Sukkertoppen) til Kangaamiut.

I Kangaamiut havde Mads boet og gået i skole og Madses forældre var ansat på Kangaamiut skole dem havde vi besøgt for en månedstid siden. Men da det ikke var en omvej lagde vi derfor lige kursen indenom det smalle stræde som skiller Grønlands største bygd i to.

Kangaamiut. Nord op.

Man bør tage sig i agt når man besejler grønlandske farvande, det gjorde denne kutter ikke, med følgende resultat. på det sted hvor kolonien Sukkertoppen oprindeligt blev oprettet af Anders Nordlænder Olsen(1718-1786). Da kolonien, mod Olsens vilje, senere flyttede til der, hvor Maniitsoq nu ligger, forblev det oprindelige Sukkertoppen beboet. Kangaamiut hørte under det tidligere Maniitsoq Kommune som nu er en del af Qeqqata Kommune. I bygden ligger

folkeskolen Kangaamiut atuarfiat. På Cruncher Island nord for Kangaamiut lå under 2.verdenskrig Blue West Nine. Som skrevet før er Mads forældre bosat her, hvor de i mange år har været lærer på den kommunale skole. Jeg har besøgt dem på en tur for et par år siden. Jeg husker vi ankom om natten og Madses mor serverede mad kl. 04,00. Vi var sejlet i en stræk fra Nuuk og havde ikke haft mulighed for at spise så vi var sultne. Da vi havde vinket til højre og venstre fortsatte vi ud af strædet op mod

Oversigtskort fra Sønderstrømfjords nordlige udløb til Sisimiut (Holsteinsborg). Nord op.

Vi valgte den længere indenskærs rute for ikke at udfordre skæbnen. For krydsning af en så stor fjord med dens strømforhold og dønninger fra Davisstrædet ville være en stor mundfuld for en 22 fods båd. Og godt vi valgte det, for der hvor vi krydsede kunne vi ligefrem se hvordan strømmen drejede rundt og ligefrem lavede fordybninger i overfladen og vi kunne mærke på Comtessen at den lavede små ryk til siderne selv om vi gik med ca. 25 mils fart.

Nu var det begyndt med tyndt ud i befolkede områder, den eneste bygd fra Kangaamiut til Holsteinsborg var Itilleq en lille bygd på ca. 112 indbyggere og den kom vi ikke nærheden af og ingen indenskærs rute som evt. kunne give os læ hvis det skulle blæse op så den eneste vej tilbage var nordpå i en fart. Vi havde vhf radio, men faktisk kun kontakt med Asiat (Egedesminde) radio når vi ikke sejlede indenskærs, vi havde ikke antennehøjde nok, men så højt den kunne sidde.

Et andet problem var kompasset. Efter datidens kompasser til små lystbåde, var det ikke nøjagtig nok. Det kunne i princippet kun vise en retning.

Positionsbestemmelsen klarede GPS'en, men så var der problemet med det gamle slidte søkort, som nogle steder var så slidt man ikke kunne se noget på det. Og når der manuelt skulle regnes var der både misvisningen og deviationen at tage højde for og ingen steder på kloden er misvisningen så stor som på Grønland.

Magnetkompassets fejl.

Et magnetisk kompas peger ikke direkte mod den geografiske nordpol pga. disse fejl, der nogle gange kaldes for kompassets misvisning:

Magnetisk deklination skyldes, at jordens nordlige magnetpol ikke er sammenfaldende med Jordens geografiske nordpol. Misvisning er vinkel- forskellen mellem retningen mod den geografiske og den magnetiske pol set fra et givet punkt. Misvisning er ens på alle kurser, men er forskellig på forskellige steder på Jorden og ændrer sig over tid pga. den igangværende polvending. Den nordlige magnetpol er p.t. beliggende i det nordvestlige Canada, men flytter sig hvert år nærmere Nordpolen. På et land- eller søkort kan man indtegne såkaldte isogoner, som er kurver, der forbinder punkter med samme deklination.

Magnetisk inklinations. Kompassnåle er almindeligvis indrettet til at dreje i det vandrette plan, men i praksis ligger den direkte retning til de magnetiske poler et stykke under horisonten; den såkaldte magnetiske inklinations. Nålen vil forsøge at pege så direkte mod den magnetiske pol som muligt, men når nålen er inden for nogle få grader fra retningen til den magnetiske pol, trækker de magnetiske kræfter nålen nedad frem for til en af siderne: Med mindre nålens leje er helt frit for friktion, og kompasset ligger helt plant, kan nålen godt "finde hvile" et par grader ved siden af den "lige vej" til den magnetiske pol. deviation er den afvigelse, som kommer af "uvedkommende" magnetfelter (fra f.eks. jernobjekter eller strømførende ledninger i nærheden). Et jernskib har i sig selv et magnetfelt, som påvirker skibets kompas. Disse fejlkilder vil skabe en vis forskel mellem den retning, kompasset "siger" skal være nordlige magnetpol, og den reelle retning mod den nordlige magnetpol.

Det medførte jo lidt regning, diskussioner, overvejelser og så en konklusion, vi måtte være her, eller i det mindste inden for et ½ bøssekud, men indtil nu var det gået fint. Vi

havde dog et problem, vi var løbet tør for øl . Dieselolien var rigelig, men vi skulle havde fyldt tankene til den sidste del af turen og det første sted efter Holsteinsborg hvor vi kunne få diesel var i Attu og for at nå Attu skulle vi det sidste stykke sejle på dampene og det ville vi ikke risikere, man kunne jo ikke vide hvad vi evt. kunne løbe ind i inden vi nåede Atto.

Der var 2 årsager til vi satte “telegrafren” på fuld kraft frem. Første årsag var øllet, klokken nærmede sig faretruende 18,00 og forretningerne i Holsteinsborg lukkede kl. 18 og så var der ingen øl før næste dag kl. 10. Anden årsag var vi agterude så en helt sort violet himmel, der hurtig kom nærmere og det fortalte vi skulle skynde os i sikkerhed. Klokken var 5 minutter i kl. 18 da vi tørnede kajen i Holsteinsborg og så kom der vind og den var styg. Vi havde i forvejen fyldt 2 store plastikposer med tomme flasker og dem snuppede jeg og l ø b op til Brugseni (Brugsen)

Brugsen i Sisimiut (Holsteinsborg) Lige som jeg tog i håndtaget blev døren låst, slam.

Jeg gik slukøret ombord igen og fortalte de andre om ulykken. Gode råd var dyre og nu kom Susanne til hjælp. Hvad med at finde en kiosk, de må sælge 3,5,er til kl. 23. Hvad er så en 3,5. Det er en grønlandsk Tuborg der holder 3,5 % , den kaldes grønlandsk lyst øl.

Vær så artig 3,5%

Vi skulle også havde fyldt diesel tanken og de 2, 40 liter dunke op, en også her var der lukket. Mads fandt så politistationen og forhørte sig her, men de havde intet. Vi gik ombord og i det samme kommer der en fiskekutter ind. Den kendte jeg fra Nuuk og skipperen hed Niels, lange Niels. Jeg kendte Niels fra utallige besøg på Sømandshjemmet i Nuuk, hvor vi spiste frokost og fik eftermiddagskaffen sammen.

Nielses rejekutter.

Vi lod gå og sejlede over til ham. Kan vi købe noget diesel af dig spurgte Mads. Hvor meget skal i bruge spurgte Niels, det ved vi ikke, men vi vil gerne havde fyldt bådens tank og 40 ltr. I reservedunken. Vi fik dieselen pumpet over. Hvor meget skylder vi dig spurgte Mads. Niels så lidt på os og siger, der skal ikke være penge mellem venner kan i havde en god tur.

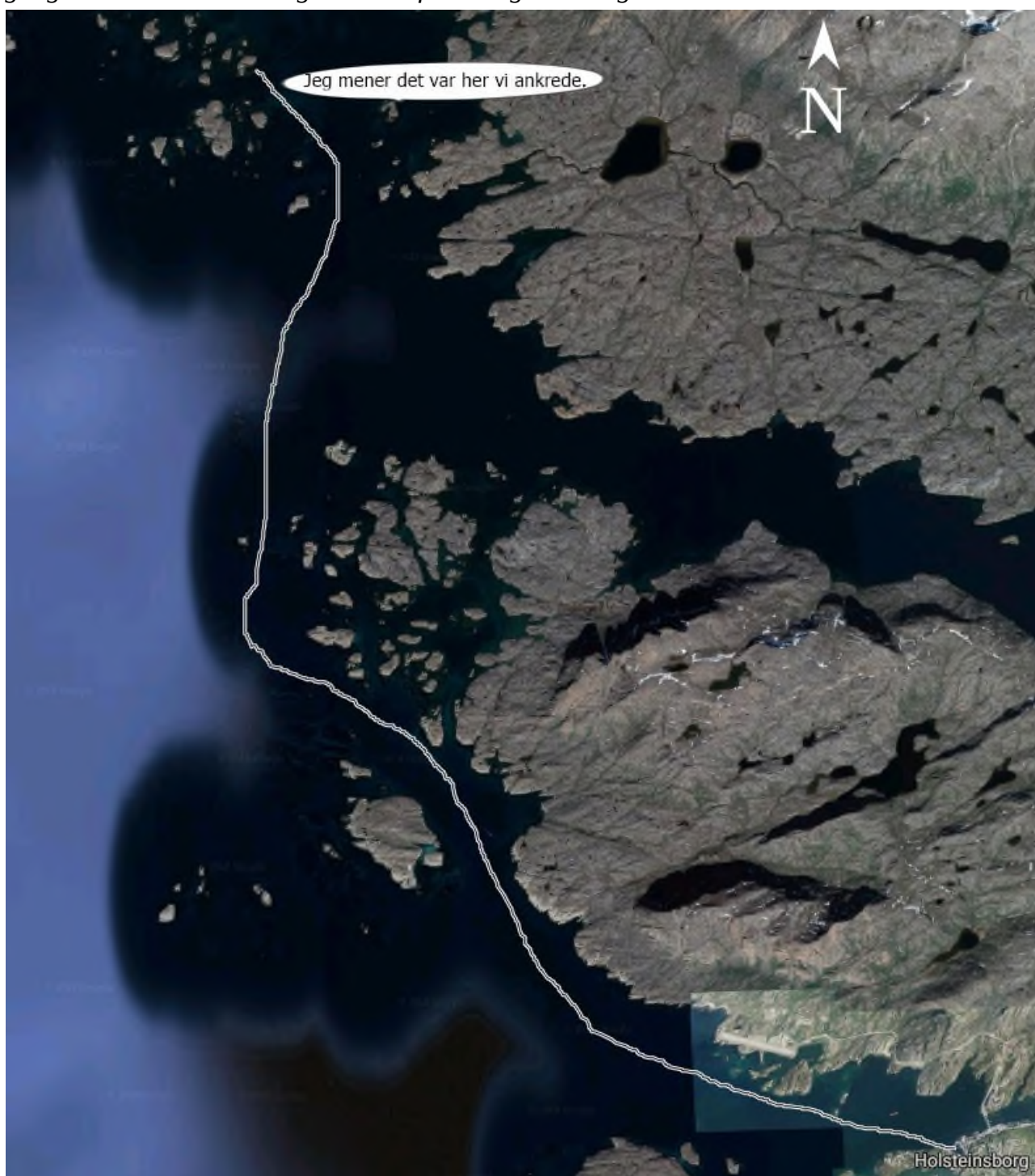

Sisimiuts havn.

Vi sejlede over og trak et par 3,5,er op og hyggede os et par timer. Det blæste stadig og vi aftalte, at den første der skulle op og tisse, skulle se efter vejret og var vinden flovat skulle der purres ud og vi skulle sejle og så var det til køjs.

Jeg var den første der vågnede, fik forrettet ærindet og opdagede vinden var væk. Så var der udpuring og vi sejlede ca. ved 04 tiden, i bælgragende mørke. Men vi var ca. halvvejs på turen der også bød på den mest øde strækning, der var intet før vi ankom Attu.

Da vi kom ud mærkede vi dønningerne fra blæsevejret men kun ringe vind, meget diset og koldt. Det betød vi ikke sejlede full speed, så vi kunne nå at orientere os. Pludseligt sidst på eftermiddagen hvor det begyndte at mørkne blæste det op igen. Vi aftalte at søge læ, men nu viste det sig at der hvor vi var, var vores eneste gamle søkort bukket så mange gange at det ikke var muligt at se de forskellige skær og små øer.

Oversigtskort. Fra Sisimiut Holsteinsborg til ankerpladsen.

Med det sidste dagslys, konstant brug af ekkolod og Aqqalu stående helt ude for i båden, på udkig efter skjulte skær fandt vi læ ved en lille ø med en smal indsejling til en lille bugt eller noget der lignede og der gik vi ind.

Det var nu blevet helt mørkt og vi smed ankeret og håbede på det holdt. Nu fik jeg rigtig travlt med at læse på manualen til gps'en og efter mange forsøg fandt vi hvordan man aktiverede den såkaldte ankervagt. På gps,ens display kunne man lave en ring omkring det sted vi lå. Den ring kunne stille til 100 meter og op og ville vi drive for ankeret, ville en alarm fortælle vi drev. Vi stillede den på 100 meter og gik til ro. Ikke længe efter gik alarmen og så var det tiltørning for hele besætningen. Vi startede op og sejlede tilbage til det sted vi var drevet fra, det viste gps'en også. Vi ankrede igen og gik til ro. Tidligt næste morgen vågnede vi op til en for frisk vind til at sejle, men dejlig solskin. Vi så nu hvor vi lå og det så godt ud og ankeret havde fået fat, så vi var ikke drevet. Vi fik lavet morgenmad g talte situationen igennem og blev enige om vi måtte forsøge at kalde Aasiaat Radio op fordi man i Sisimiut vidste vi var sejlet og sikkert også vidste vi var løbet ind i storm og i så lille en båd kunne der let opstå problemer. Mads kaldte så Aasiaat Radio flere gange men vi kunne ikke høre dem og senere viste det sig de heller ikke kunne høre os. Dermed kunne vi ikke gøre mere og når vi ikke kunne det, hvad så. Mads foreslog vi begyndte at spare på det der var muligt og foreslog fiskeri for evt. at strække provianten. Så sagt som gjort vi fiskede i et par timer uden at få et eneste bid.

Pludselig råbte Susanne, jeg har bid. Hun havde fanget en uhyggelig ulk, vi anslog dens længde med $\frac{1}{2}$ meter, den var både grim og fæl. Mads tog den af krogen og smed den i den pøs Susanne brugte til at tisse i og så blev Susanne sur. Den kan vi sgu da ikke spise sagde Mads, jeg holdt min kæft. Jo sagtens sagde Susanne og medens de småskændes lidt om det, kravlede der flere orme ud af ulken og da Mads så det hev han den ud over siden. Hverken Aqqalu eller jeg havde ikke blandet os, men efterfølgende var vi enige om at Mads havde gjort dagens gode gerning.

En fæl ulk.

Det blev så ikke til fisk til aftensmaden og Marianne havde misten til fiskeri den dag. Vi lå jo godt og tog så gummibåden og sejlede iland for at udforske vores ø. Vi blev lidt overrasket over at opdage vi ikke var de første på øen, nogen havde været der før os.

Pludselig stod jeg i en sammenfalden grønlandsk hytte.

De andre kom til og "undersøgelsen" gik i gang. Vi fandt 5 andre hytter der helt var faldet sammen. Den jeg står i fandt vi en gammel ovn i det ene hjørne og en forhøjning man brugte til seng. Det var kun taget og indgangs tunnelen der var faldet sammen. Vi fandt også nogle få ting der kunne tidsbestemme områdets beboere, bl.a. en gammel Rich,s dåse.

Den taler for sig selv.

Ovnen står i højre side af jordhytten og sengepladsen for neden.

Mads mente det måtte være en 60-70 år siden der sidst havde været mennesker der og stedet sikkert var brugt til sommer boplads.

Aqqalu undersøger hytten minutiøst i regi af FBI agent/betjent.

Men også Mads og Susanne hjalp til og en lille båd der gynger.

Vi gik rundt på øen, den var nu alligevel lidt stor, men det eneste sted der var muld var i den syd vestlige ende af øen hvor jordhytterne lå.

Susanne, Mads og Aqqalu slapper a. Comtessen kunne ikke trække dette vod, så det ligger der sikkert endnu.

Vi fandt mindst 10-15 enormt store kævler, der lå hulter til bulder helt oppe på øen, sikkert smidt op af en piteraqa (orkan). Efter udforskningen af øen blev vi enige om, at øen nu var vores ø. Tilbage i båden forsøgte Mads igen at kalde Aasiaat Radio, men uden held.

Næste dag var havets susen og brusen hørt op, så vi fik fabrikeret morgenmad og da den var fortæret sagde vi pænt farvel til vores ø. Vi havde ikke sejlet længe før tågen kom rullende, men da det var stille vejr gik vi ud i Davisstrædet, klar af land og evt. skær. Her ser man tågen komme rullende. Hvad der gemmer sig i den kan kun en radar se og sådan en tingest havde vi ikke.

Det er ikke land til højre i billedet, det er tåge og som en mur at sejle ind i.

Så snart vi fik lejlighed til det kaldte vi Aasiaat Radio og de svarede straks. De var meget glade for at høre fra os og fortalte det var lige før ballongen var gået op. Mads fortalte alt vel ombord og vi var på vej til Attu og efterfølgende til Ilulissat.

Lidt derfor vi havde rifler med. :-))

Ruten til Attu.

Turen til Attu gav ikke meget læ op af kysten, men heldigvis havde vi ingen vind kun en smule dønning og så den satans tåge. Vi ankom Attu op af formiddagen og da vores proviant efterhånden var knap var det første vi gjorde, var at få få handlet i butikken.

Attu havn.

Attu er kommunens sydligste bygd og ligger på en lille vestlig ø af samme navn ved Davisstrædet. Attu ligger ca. 40 kilometer syd for Kangaatsiaq og ca. 100 kilometer syd for Aasiaat. Bygdens navn betyder "den, der blev berørt". Bygden blev grundlagt i 1818 som en forsøgsstation for garnfangst. Bygden ligger på en lille halvø med en nordvendt havn, der ligger ud til en vig. Landskabet er relativt fladt med spredte våde arealer. Syd for havnen ligger "bymidten", der er omkranset af boligområder på næsten alle sider. Længst mod vest ligger et friholdt område med bl.a. helistop. Husene - der ligger forholdsvis spredt - er malet i de typiske grønlandske farver. De største og mest markante bygninger er kirken, fiskeproduktionshuset ved havnen samt skolen og butikken.

Dem her så vi et par stykker af. Han vippede rundt til styrbord og kom op om bagbord. De gør det kun om sommeren da er vandet ca. 2 grader varmt :-)

Fra Comtessen ind over bygden Attu.

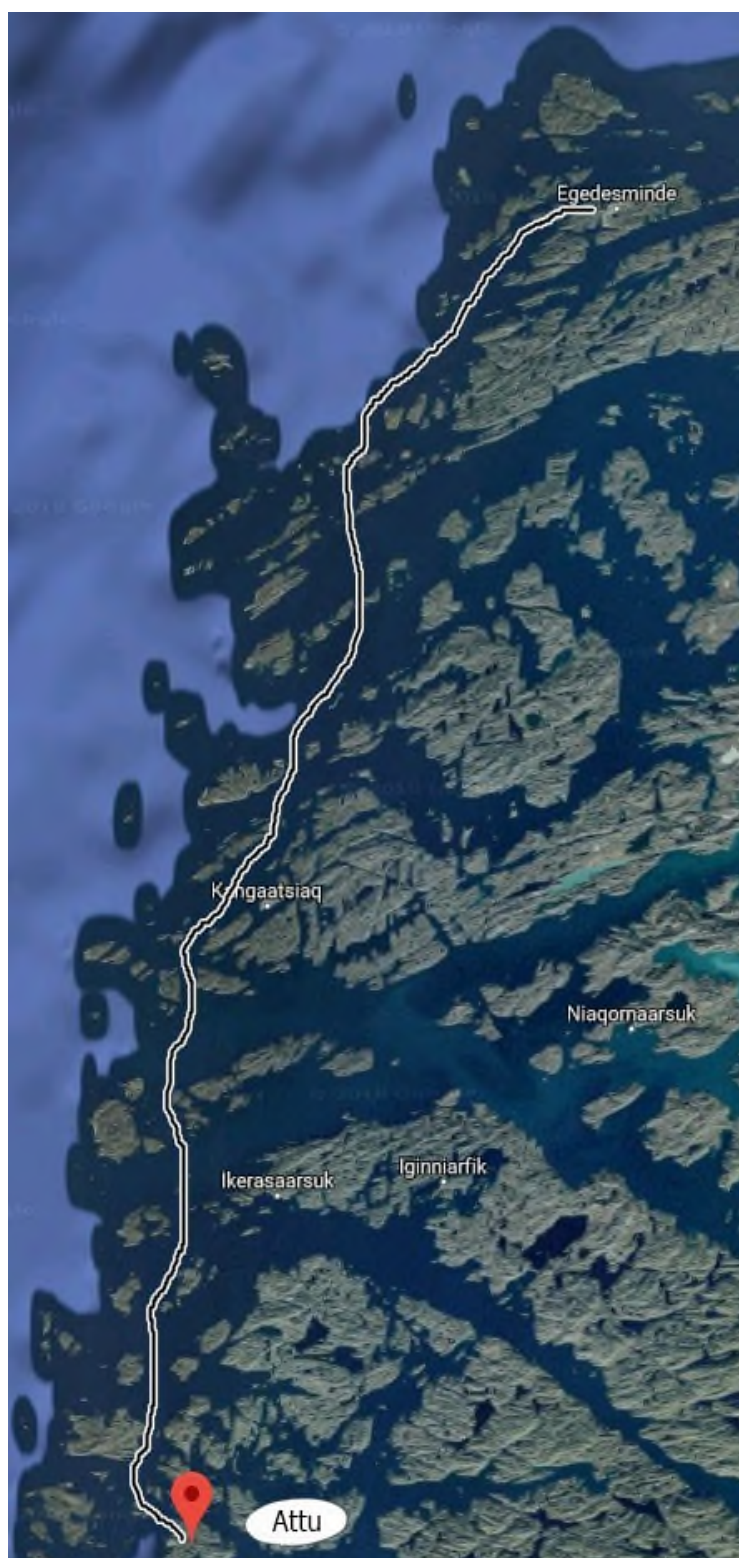
Billederne fra Attu fortæller næsten at her er tiden gået i stå.

Trafikken i havnen er ikke kolossal.

Handlen i butikken var snart overstået, der var ikke meget på hylderne så de vare der var, stod og råbte til hinanden. Vi gik ombord og fik lidt at spise og så var der afgang fra

Attu ca. kl. 13, mod Aasiaat (Egedesminde) hvor, Aqqalu skulle sættes af, for at gøre tjeneste som betjent.

Ruten. Fra Attu, forbi Kangaatsiaq til Aasiaat (Egedesminde)

Der er ikke så meget at fortælle om denne strækning andet vi igen havde fået vejr, men uden vind, så vi var alle på udkig. Jeg havde håbet vi kunne gå ind til Kangaatsiaq, for at se bygden, for der havde min bror boet. Vi passerede bygden men pga. tåge var der ikke meget at se.

Kangaatsiaq. (Lånt billede.)

Jeg mener vi ankom Sisimiut (Egedesminde) lige over middag hvor vi satte Aqqalu af og efter et stort farvel sejlede vi ud på den sidste strækning, Ilulissat. (Jakobshavn)

Aasiaat (Egedesminde)

Da vi kom ud i Diskobugten var tågen væk, helt stille vand og solskin, ikke noget vi var forvent med, blev vi kaldt op på vhf'en, af politikutteren Sisak. De spurgte hvor vi var og hvad kurs vi styrede. Vi gav dem positionen fra gps'en og vores kurs, som var ret på Ilulissat og ca. en time senere dukkede Sisak op. Vi talte kort med dem og hvordan turen var forløbet. De havde hørt vi sikkert lidt nord for Sesimiut var løbet ind i en storm og man i ca. et døgn ikke havde hørt fra os, så de var glade for at se os og nu ville de eskortere os det sidste stykke ind.

Politikutteren Sisak

Der var også andre skibe i Diskobugten, en trawler.

Vi ankom Ilulissat ved 15 tiden og så snart vi havde sat fast, blev vi afhentet af "salatfadet" (en patruljevogn) og fik at vide vi var anholdt og kørt op på politistationen. De havde lavet kaffe og lagkage til os og ønskede velkommen til byen.

Sådan ser det ud når man krydser isfjorden.

Salatfadet.

Under kaffen talte vi om mange ting bl.a. om en de lige havde taget for spritkørsel. Jeg kan ikke huske hvordan det kom, men jeg fik sagt jeg burde have 2 kørekort hvis det ene skulle blive taget. Sheriffen, jeg mener han hed Barni og var fra Slagelse siger så til en af betjente, den fikser du. Betjenten gik så ud på kontoret og lidt efter kom han med et grønlandsk kørekort, de var af pap dengang og var foldet sammen. Værsgo her er dit kørekort nr. 2. Jeg åbnede det og læste jeg nu havde tilladelse til at føre hundeslæde med indtil 3 hunde.

Da kaffemikken var forbi siger sheriffen til Mads, du kan tage en af patruljevognene og køre i den til du får din egen og samtidig fik han nøglerne til lejligheden. Susanne og Mads skulle bo i en vakant lejlighed til de kunne flytte ind i deres rigtige lejlighed. Vi kørte så hen i lejligheden, der lå lige over for hotellet ned til havnen. Vi var sulten og de sidste dage havde vi ikke fået varmt mad. Vi gik over på hotellet og fik en dejlig middag. Så kørte vi ned til båden og tømte den og kørte så tilbage til lejligheden og pakkede ud, fik et bad og gik til køjs.

Hotel Hvide Falk. Fotoet er taget lige overfor hvor vi boede.

De næste dage kørte Mads jeg rundt i byen og så de mange specielle attraktioner byen havde, bl.a. verdens største isbræ. Knud Rasmussens hus, hundeslettet. En sjov lille oplevelse. Vi boede lige over for Hotellet og hver morgen kl. 7 kom en hunhund med sine 4-5 uldtotter, små hvalpe og stillede dem ved indgangen til hotellet og så forlod hun dem. Hele dagen kom og gik turister ind og ud af hotellet og de søde små hvalpe blev kælet med og fik godbidder. Det gjorde hundemoren hver dag.

Er de ikke kære. Lånt foto.

Jakobshavn Isbræ eller Ilulissat Isbræ eller Sermeq Kujalleq er en isbræ eller gletsjer, der får tilført is fra den grønlandske indlandsis. Den blev i 2004 optaget på Unesco's Verdensarvliste. Isbræen har en tykkelse på 680 m og er 7.500 m bred, og den er med en fart på 19-24 m om dagen en af verdens hurtigste isstrømme. Hver dag sender den 70-86 mio. tons is gennem Jakobshavn Isfjord eller Ilulissat Isfjord (også kaldet Kangia) og ud i den nærliggende Diskobugt. Det svarer til ca. 35 km. isfjelde om året. Der er gennem de sidste 150 år sket en stor afsmeltning og gletchekanten er nu længere tilbage end på noget andet tidspunkt siden holocæn-perioden for 4-8.000 år siden. At den lokale havstrøm har ført betydeligt varmere bundvand ind i fjorden end tidligere har formentlig været medvirkende til den øgede afsmeltning og opbrydning.

Ilulissat i forgrunden, isbræen i baggrunden.

Isfjorden set fra land .

7 Grønlandske Tupilakker.

Ophav Sermitsiaq AG

Knud Rasmussens hus.

Hundesletten.

Her står slædehundene tøjret med kæde hele sommeren og får mad når det passer deres ejere. Når vinteren nærmer sig bliver de fedet op så de er klar til vinterens hundeslædeture for så skal der arbejdes for føden.

Det færdselsskilt ses vist ikke i Danmark.

Taget lidt på afstand af by med bræen i baggrunden.

Dagen kom hvor jeg skulle flyve hjem, check in kl. 7. Vi vågnede tidligt og jeg gik en lille tur for at få mig en smøg. Idet jeg så dette syn slog en tanke ned i mig. Hvad fanden tager du hjem for. Sekundet efter kom en anden tanke, du skal jo hjem til knægtene som jeg ikke havde set i et par måneder. Så tænkte jeg på hvad min bror, som også har boet

og arbejdet i Ilulissat engang, jeg i telefonen spurgte om han snart kom hjem og han svarede, ikke det første stykke tid, hvor jeg spurgte ham om han ikke savnede vores grønne træer. Lige pludseligt forstod jeg hans svar.
Mads og Susanne kørte mig til lufthavnen. Jeg fik sagt 1000 tak for en fantastisk tur, en tur jeg aldrig glemmer og kl. 09 lettede jeg fra Ilulissat.

Lufthavnsbygningen i Ilulissat.

Landingsbanen.

Mit fly til Kangerlussuaq. DHC-7, også kaldet Dassen.

Jeg landede i Kangerlussuaq ca. kl. 10, fik købt lidt i TAX-free shoppen til Kathe og knægtene og så var der afgang kl. 11, med Danmarks flyet til København og 4 timer og et kvarter efter landede jeg i Kastrup.

Tak for turen.

Danmarks flyet og "vejviseren" til bl.a. København.

PS.: Jeg har også haft mange fantastiske ture med min bror Jens Erik og Julie og mange af deres venner. Også mange 1000 tak for dem, som jeg også påregner at skrive om.

Færdigbehandlet 1. marts 2023.

Bjarne Skov Poulsen.

Copyright.